

Změna zákona o matrikách, s účinností od 01.01.2024 s sebou přináší následující změny

v oblasti správních poplatků

- správní poplatek za vydání stejnopisu rodného, oddacího nebo úmrtního listu činí 300 Kč
- vydání doslovného výpisu z matričních knih 50 Kč
- osvědčení, že snoubenci splnili všechny požadavky pro uzavření církevního sňatku nově zpoplatněno částkou 500 Kč

vydání povolení změny:

- příjmení hanlivé nebo směšné 200 Kč
- příjmení cizojazyčné nebo na dřívější 300 Kč
- jméno nebo příjmení v ostatních případech 3000 Kč

uzavření manželství nebo partnerství

- uzavření manželství mezi snoubenci nebo vstup do registrovaného partnerství osobami, nemají-li trvaný pobyt na území ČR 5000 Kč
- uzavření manželství mezi snoubenci nebo vstup do registrovaného partnerství osobami, z nichž jeden má trvalý pobyt na území ČR 2000 Kč
- snoubenci, kteří chtějí uzavřít manželství na jiném vhodném místě, mimo dobu stanovenou radou města pro uzavírání manželství uhradí 3000 Kč
- přítomnost matrikáře u prohlášení snoubenců, že spolu vstupují do manželství před starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva obce, která není matričním úřadem, není-li ani jeden ze snoubenců přihlášen k trvalému pobytu v této obci hradí snoubenci 1000 Kč

dále dochází v matriční praxi zejména k těmto změnám:

- Do **registrovaného partnerství** bude možné vstoupit **před kterýmkoli matričním úřadem** (namísto stávajících 14 registrujících matričních úřadů), a to na jím určeném místě a čase.
- Snoubenci v tzv. nematriční obci budou moci vstoupit do manželství nově i **před pověřeným členem zastupitelstva této obce**. Současně se **ruší podmínka přihlášení k trvalému pobytu alespoň jednoho ze snoubenců v nematriční obci**, tudíž starosta, místostarosta nebo pověřený člen zastupitelstva nematriční obce budou oprávněni oddávat bez ohledu na trvalý pobyt snoubenců.
- **Poslancům a senátorům se zakládá oprávnění k oddávání**, pokud se na tom se snoubenci domluví, a to ve správním obvodu kteréhokoli matričního úřadu.
- V matričních i nematričních obcích se umožní **oddávat bez přítomnosti matrikáře**, a to při splnění podmínky, že **oddávající má odbornou způsobilost matrikáře** podle zákona o matrikách. Současně musí snoubenci předložit oddávajícímu matričním úřadem vydané osvědčení, že splnili všechny předpoklady pro uzavření sňatku.
- V oblasti určení otcovství bude možné nově i před matričním úřadem nebo zastupitelským úřadem České republiky uzavřít tzv. **trojdohodu** mezi manželem matky dítěte, popř. jejím bývalým manželem, dále mužem, který tvrdí, že je otcem dítěte a matkou dítěte.
- V případě, že dojde **k popření otcovství**, zapíše se nezletilému dítěti do knihy **narození příjmení, které má matka v době provedení dodatečného záznamu**.
- Bude-li fyzická osoba **v dobré víře užívat své jméno, popř. jména, v nesprávné podobě po dobu nejméně 5 let**, bude moci před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že toto jméno, popř. jména, bude užívat i nadále, a to ve tvaru uvedeném v matričním dokladu, občanském průkazu nebo cestovním dokladu.
- Nově se umožňuje **zapsat jména zdrobnělá a domácká**. Vznikne-li matričnímu úřadu pochybnost o existenci jména nebo jeho správné podobě, je občan povinen předložit buď zcela nově **odborné podklady od veřejné výzkumné instituce, jejímž předmětem činnosti je výzkum v oblasti jazykovědy, anebo znalecký posudek**.
- K úpravám dochází i v oblasti užívání jmen **fyzické osoby, která má zapsána více než dvě jména** a která, jakmile **nabude státní občanství České republiky**, bude moci prohlásit, které ze jmen, popřípadě která dvě z nich bude v úředním styku užívat. Obdobně se navrhuje postupovat i v případě **fyzické osoby**, která má zapsáno jméno a na pozici **druhého jména jméno po otci** (tzv. otčestvo). Tato fyzická osoba, jakmile nabude státní občanství České republiky, bude oprávněna prohlásit, zda bude jméno po otci v úředním styku užívat. V obou případech se jedná o oprávnění fyzické osoby, nikoli o povinnost.
- Nově se umožňuje, aby v případě, že je příjmení ženy nebo nezletilého dítěte ženského pohlaví zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, bylo uvedeno **příjmení v jiné podobě, kterou pravidla české mluvnice umožňují**. Jedná se např. o příjmení typu Krejčí x Krejčová, Kočí x Kočová (pravidla české mluvnice u uvedených ženských příjmení umožňují užívat oba tvary). V těchto případech se za trvání manželství nebude vyžadovat souhlas manžela, neboť se nejedná o změnu příjmení, ale pouze o užívání příjmení v jiném tvaru, který pravidla české mluvnice umožňují.
- V souladu se změnami občanského zákoníku budou mít **manželé**, kteří si ponechali po uzavření manželství svá **dosavadní příjmení**, možnost učinit po uzavření manželství prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem nejen o tom, že se dohodli na společném příjmení jednoho z nich, ale nově i o tom, že se dohodli, že příjmení